

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 40.

Treschdeenā, tannī 2. (14.) Oktoberi.

1868.

Latweeschu Awises libos ar saweem peelikumeeem matka **I** rubli sūdr. par gaodu. Kas us fawu wahrdu apstellebs 24 eksemplarūs, wehl meenu dabbuhē kabi parwelti. Za-apstelle: **Jelgava Latv. apstāda nauma** vee **Ganishevsti**; — **Ribgā** vee **Daniči Minus**, teateri un wehvera eelas stupe, vee fw. **Jahna kāmjas jaunaka mahzīja Mueller** un vee **Dr. Buchholz**, teedā Aleksander-eela Nr. 18. — **Bissi mahzīja, skohmīstori, pagasta walditaji, Kriewerl un zitt iqtas draugi teek luhgti.** Lai laffitajeem apgahda to apstellechanu. — **Redaktora adresti ir:** „**Pastor Bierhuff, Schloß pr. Riga.**“

Mahditajā: **Waldibas** pawehle. **Politikas** valdītāts. **Dāschadas** finans-
uš plaušchanas sivehtēm. **Sihdes** tārpu-tortiesch. **Presidente John-
sons.** **Wisaunalahs** finans. **Sluddinatħana.**

Waldibas pawehle.

Baltisku guberniju generalgubernatora fungo eksellen-
zes usbildeschana par peepildeschana un us tohs komissiō-
nes peepraffishamu, kas irr par Widsemmes semneeku
leetahm, Widsemmes gubernijas waldiba wisseem par
finnu un eewehroshchanu issluddina scho ziwil-wirsvaldi-
bas preekschrafstu par peelikk. 3 vee pagasta likkumu
no 19. Februāra 1866 2a §:

Kad ta waldishana waj teesas-spreeschana teem pa-
gasta-animatu wiireem paleek grubta waj ne-isdarama ta-
deht, ka wairahk pagasti irr salikti, waj wairahk pagasta-
teefu-aprinki irr saweenoti; tad tamh usraugu-teesahm irr
brihw un irr uslikts, waj us paschu to pagastu luhgshchanu,
waj paschahm no fewis vee tahs komissiōnes, kas irr par
semneeku leetahm, usbildeht, lai tee saliktee pagasti teek
dalliti un tee saweenotee pagasti teek schirkirti. Schi ko-
missiōne veez atrafas wajadības tad to dallishchanu un
schirkishchanu waj pawehl waj seeds, turklaht tahs weetas
generalgubernatorim finnu laisdama. Nr. 98, tannī 16.
Septemberi 1867.

(Iz Wids. gub. wald. patentchm pahrluhkohts.)

Politikas pahrfkats.

Tee taggadejee **Kreewuvalsts** ministeri paschi reiso
aplahrt pa Kreewusemmi. Lai paschi warreu pahrlue-
ginatees, kas latrā weetā buhtu wajadīgi. Ju sti-

ministeris, graf Pahlen, kas scho waffar ihsu lai-
ku arri bijis Jelgava, Ribgā un Dubbeltōs, pehzahl jau
irr isreisojis gandrihs zaure wissu Tiropisku Kreewsemmi,
libds Odeffai, lai pats wissur dabutu redseht, ka labbi eet
ar teem jauneem teesas likkumeem un eeriktehm. Tapat
tas finanzministeris Reuteri, papreetsk Odeffā
bijis, tannī 18. Septemberi, tad Charkowā orri pats
bijis kabi, kad tur gruntsakunī likfuschi stanžjas nam-
mam preeksch tahs eisenbahnes, kas eet us Asowi.
Gelīchīgu leetu ministeris, generals Timafīew us
Warschawu braujoht pahrluhkojis tahs Pohlu
gubernijas. Walsts-zeiku ministeris, generals
Melnikow pahreelu dsenn eisenbahnu buhwi un Odeffā
winīch laudihm fazzijis, ka veez pascha Keisara skaidras
pawehles Kreewusemmi libds nahkošča gadda beigahm
buhiveschoht tik dauds to eisenbahnu, ka 8000 werstes
(1142^{6/7} juhdses) buhveschoht gattawas. Tautas ap-
gaismošchanas ministeris, graf Tolstoi Pohlu
semmes skohlas pahrluhkojis un Warschawā teem skoh-
las fungēem fazzijis, ka ta waldiba preeksch Pohlu sem-
mes skohlahm taggad isdohdoht 4 reis tik dauds naudas,
zik preeksch zittahm gubernijahm, kas kohpā tik pat leelas
zik Pohlu semme. Arri ne-effoht teesa, ka Kreewi Poh-
lus eenihstoht. Muhsu Keisara brahlis Nikolai
arri bij aibrauzis us Warschawu, tur tohs saldatus pahrluhkoht,
pirms pats Keisars bij gaidams. Laffitajā jau
sinn, ka mihijs Keisars Aleksanders II. Warschawā
cebrauzis tannī 17. Septemberi, wehla walkarā. Ohtrā
rihtā, tannī 18. Septemberi semmes tchws pulsēn 1108,
no leelsirsteem paawadihīs, gahja katedrales basnīā, kur

pats erzbiskaps to Keisari apsweizina ja, par leelirsta Alekseja laimigu isglahfschanu preezadamees un ihpaschi perminnedams, ka Diewa fargaschana azzihm redsoht waldoht par Keisara nammu. Vehz Deewakalposchanaas bijuse jo leela saldatu munsterechana; pulksten 500 bij leela maltite, walkarâ teaterâ spehlejuschhi gohda kumedinu. Tanni 20. Septemberi Keisars bij us jakti un us nowalkaru leelirsts Aleksejs aisseisoja prohjom us Italiju pee mihsahs mahtes, Keisarenes, kas wesselibas deht us kahdahm neddelahm taggad mahjo pee Komo esara; tanni 22. Septemberi pulksten 400 Keisars aissbrauza no Warschawas us Peterburgu un tanni 24. Septemberi tur gribbeja noturreht leelu munsterechana. Tanni 30. Septemberi Warschawâ sahkuschi rekuhfschus nemt. Ahrigu walst-leetu ministeris Gortchakov irr aissbrauzis us Berlini un tur tizzis apmeklehts no **Pruhfschu** ahrigu walst-leetu ministera, grafa Bismarck weetneka; jo pats ministeris Bismarks wehl no fawas flimmbas un wahjibas tik tahti nau atpuhtees un stiprakees, ka no fawas muishas warretu nahkt atpakkal us Berlini, pee fawas pilniga darba. Kehniasch Wilhelms fawu zellu zaur Holsteini un Schleswigu it laimigi pabeidjis saweem jauneem pawalstneekeem par preeku. Lassitajeem ja-sim, ka Holsteines un Schleswigas lautini no eefahkuma par to bijuschi fa-ihguschi, ka Pruhfschu ehrglis tohs panehma appaksch faweeem spahrneem, jo lihds ka wiini no Dahnu walgeem bij walkâ, tad fchée lautini weenu jaunu princi no Augustenburgas labprahf few gribbeja uszelt par herzogu. Te nu Pruhfsi ihsi fazziha: ko juhs, tahdi massini buhdami, labbi warrefeet isdarriht un montoht? Tik leeleem buhfeet appaksch Lahjahn, zaur Pruhfschu offinhm juhs no Dahneem effet isglahbti, tad nu paleekat arri Pruhfschu Kehninam par pawalstneekeem. Gan Holsteines un Schleswigas lautineem tas no eefahkuma nepatika; bet taggad tak jau sahkuschi nomanniht, ka drohfschaka un pilnigala dñshwe winneem appaksch weena stipra un baggata kehnina, ne ka appaksch weena nespeshiga un pawahja herzoga. Kieles pilsehcts Holsteine maktigi augoht leelumâ un baggatibâ, jo Pruhfschi tur eetaifjuschhi leelu kaxxa-ohstu; lautineem pelnas, andeles un maises effot papilnam, skohlas irr labbas, teesas irr taisnas un Pruhfschu waldibai spehla irr deewsgan, ar ko fawus pawalstneekeus aissstahweht. Talabb' Holsteineeschi un Schleswigeeschi fawu Kehnunu apsweizinajuschi it gohdigi un mihligi. Tik ween paschâ Schleswigas seemlgallâ tee eedsh-wotaji, kas no Dahnu tautas, gribb atpakkal tilt appaksch Dahnu Kehnina un arween' wehl par to kurne, ka Pruhfschu Kehnisch wehl tur nau lizzis noschlimmeht, waj laudis pee wiina gribboht palikt waj ne. Vehz mannas sapraschanaas tas arri nau pareisi, ka Pruhfsi to wehl nedarr, jo wiensch aisspehrn' fawâ meera-derribâ Austreescheem irr apsoltis, ka to Schleswigas seemlgallu, kur lautini runna par Dahniiski, buhfschoht atdoht Dahnu Kehninan, ja paschi laudis to gribbeschoht. Nu Pruhfim tak buhtu ja-eet atpraffiht teem Seemel-Schleswidseescheem: „Kur juhs nu ihsti gribbeet palikt?“ — Bet Pruhfsi to nedarra,

turprettim fakka, ka wiinam papreelsch ar paschu Dahnu Kehnunu jalihkstoht par to semmes-gabbala leelumu, kas ja-atdoht. Tahdâ wihsê ta leeta teek wilzinata. Laikam Pruhfsi dohma, ka tee Seemel-Schleswidseeschi, lai gan no Dahnu tautas buhdami, to mehr ar laiku buhfschoht manniht, ka appaksch Pruhfschu waldibas effoh labbaka dñshwe, un talabb' gan zerre, ka tee lautini us preefch-deenahm paschi buhfschoht teikt, ka negribboht eet atpakkal pee Dahneem. Bet man rahdahs, ka tas nau pareisi darrihts. Lai gan Dahni zitreis saweem zitreisgeem Wahzu pawalstneekeem pahlreezigi pahdarrijuschi, tad Pruhfim nekkahjabs tahdu preefchischi peenemt, bet japelek pee fawas apsoltischanahs; tad buhs wihrs un wahrd. **Austreeschi** arween' wairahf fahk bishies, ka tee jaunee brihwibas un gaismas laiki wiinneem pahreeschoht ka fapnis, jo ta waldiba kreetni un spehzigi nesinnoht fawaldiht tahs dauds partijas, kas tur chdahs un lohchahs. Zaur to, ka tahs dauds tautas, kas peederr pee Austriaas, zittas pret zittahm paleek arween' lepnakas un naidigakas, un zaur to, ka tee ministeri katrai partijai gribb darriht pa prahtam un nu grohsahs un gresschahs ka gailis tohna gallâ, — zaur to tur wiffas leetas fajuhs atkal, un jau teek runnachts, ka tas isflawehs walst-kanzleris Beust pahrilgi wairs fawâ weetâ nepalikschoh; jo fur tik dauds to galwu un padohmu, zik Austria, tur nau deewsgan, ka tas stuhrmannis irr lunkains un gudris, tur wiinam arri wajag buht duhchigam, neschaubigam un stipram ka kahdai klini. Beusts nau Bismarks. Keisars gribbeja aissbraukt kohpâ ar Keisareni us Galizijas guberniju, bet tee turrejee Pohli fawâ landtagâ tik trakki runnajuschi, ka Keisars wairs nebrauks turp. **Schweiz**, Ver nes pilfehta, weena beedriba bij sapulzejuhees, kam beedri, lai gan voldeews Deewam nau dauds, to mehr irr iskaisiti par wiffu Eiropu, un pee ka arri peederr zitti feeweeschi. Ta leelaka beedru pusse irr no Franzijas, arri weens Kreewis, wahrdâ Bakunin, tur irr starpâ. Ta beedriba nosauzahs „meera un brihwestibas beedriba.“ Wahrdâ gan irr smuks, bet nodohns nau smuks; jo fchée lautini gribb apgahst wiffas waldibas un wiffu lauschu ihpaschumu, ka neweenam tehwam fawu mantu nebuhs atsicht preefch behrneem, bet to buhs wiffeem laudihm isdallih. Tee feewischki tur irr leelas runnatas, Slinkeem un lihdermanneem gauschi patiks mantoht swefchu swedru nopolnijumu; gohdigs zilweks negribbehs ehst bahriau mantu. To meeru fchée gribb usurrecht zaur to, ka wiffus waldineku kaxraspehkus gribb isnibzinah. Sinnams, kad wiffi zilweki buhtu engeli, tad arri newaijadsetu nedis waldineku, nedis kaxraspehku, bet kamehr mums wiffeem wehl peelihp grehki, un kamehr tee blehfschi ne-eet majumâ, bet wairumâ, tamehr arri newarram dñshwoht bes stipream waldinekeem un kaxraspehkeem. Tee gudree wihsî un feeweeschi tur Bernê runna ka masi behrni! Par laimi dauds tahdu trakku nau! Tur bijuschi pawissam, wihrischki un feewischki kohpâ, kahdi 115 waj 120 beedri. **Espanjas** Kehninen Isabella ta ohtra, kas dñmmuse 1830 tanni 10. Oktoberi, —

fawu krohni un waldibu irr pafpehlejuſe un no Spanijas isbehguſe! — Jau winnareis stahſiju, ka tas dumpis bij iſzehlees. Wohl man japeeminn, ka Spaneeschi fawai lehnineni pahrmett, ka ſchi fawu laulibū neturoht ſtaidru, jo winnai arween' wehl bei fawa drauga effoht bijis kahds leeku mihlotajs un dasch ministeris fawu lehnineni leſſoht ſluhpſtijis un apkampis. Tē nu beidsamā laikā Isabellaſ mihlakajſ bijis weens fmuls, leels zilweks, wahrdā Marfori, ko winna uſzehla par fawu mantu, muſchu un eenahkumu wirs-uſraugu. Kad nu tas dumpis taggad bij iſzehlees, tad tas marshalls Koncha, ko Isabella bij aiffuhtijuf uſ Madridi, lai tur to dumpi fawaldoht, winnai aiflaida to ſimnu uſ San Sebatiān: lai lehnineni ar fawu dehlu nahloht uſ Madridi, lai patte atſalkahs no krohna un lai to nowehle dehlam, bet lai to Marfori neweddoht lihds, jo kad tee laudis to atkal redſſchoht, tad tee aif duſmahm wairſ nebuhschoht buht waldami un arri neko negribbeſchoht ſinnaht pat no Isabellas dehla. Isabella ihſi atfazzija, ka no ta Marfora nebuhschoht ſchirktees. Lai winnai nu gan zehluschi preeſchā, ka zaur fawu ſtihweſchanohs ta arri faweeem beheneem un behnu-behneem paſſudejoht krohni un walſti, tomehr Isabella ka neklauſija, ta neklauſija un fawu Marfori, to tehwinu ne-aiflaida! — Tad nu dumpis auga arween' leelahks, un arween' wairahk ſaldatu fahza aſtrift no lehninenes. Weens generals, wahrdā Nowaliches Isabellai gauschi bijis uſtizzams; tas ar fawu karrafpehku teem dumpineekeem gahja pretti, Lai gan dauds ſaldati winnai isbehga un pahrſrehja pee ta, wiſſeem mihlotas marshalla Serrano, kaſ dumpineeku armijai tur bij par waddoni, tomehr wiſch fawai ſwehreſchanai palifka uſtizzigs, unzik nezik ſaldatus falaffijis, Serranam gahja prettim. Schis to generali likka aizinaht, lai ar winnai farunnajahs, un kad Nowaliches arri nahta, tad Serrano tam zehla preeſchā, ka buhſchoht weltiga aſſins iſleefchana, lai labbahk tāpat padohdahs; bet Nowaliches paſſahweja uſ fawu ſwehreſchanu, ka nedrihſtoht par dumpineeku palikt. Ta tad pehz nepeemin-namahm maſahm kaufchanahm tee abbi karrafpehki beidoht tanni 28. (16.) Septemberi ſaifkahs pee Alkoleas tilta, Andalusijas gubernijā; kaufchanahs bijuſe warrena; gan taſ ſehninenes ſaldati tohs dumpineekus effoht atſinuſchi aſtakat, bet pats Nowaliches, kaufchanahs gruhti eewainohs lihds nahwei, tifka aifwets uſ Madridi, fur wiſch jau irr nomirris. Patteſi to Isabella taſda uſtizzama fullaina un ſcho iſleetu aſſinu nebij wehrt! Bet gohds tam wiham, kaſ ne-uſſkattija fawas lehninenes grehkus, bet pats tik fawu ſwehreſchanu un wahrdu! — Kad Nowaliches bij beigts, tad Isabellas ministeris, marshalls Koncha tanni 29. Septemberi pehz puſdeenas atfazzijahs no fawa ministeria ammata un tuhliht kahdi uſtizzami wihi no wiſahm partijahm uſzehla weenu rahi, jeb jun tu no 40 wiſreem. Schi jun ta tik ilgi wal-dischoht, lihds lamehr tauta buhs noſchtimmjuſe, ka lai tur irr uſ preeſchū. Tur nu irr zittas partijas, kaſ to Spaniju gribb uſzelt par brihwalſti bei nekahda lehnina;

generals Prim, weens no ta dumpja waddoneem, atkal gribboht uſzelt Portugales lehnina, lai reisā arri waldoht par Spaniju. Jau winnu reis fazziju, ka ta laikam buhlu leela laime tā Spanijai, ka Portugalei. Bet kaſ nu irr ar Isabellu?! Kad ſchi dſirdeja, ka eet ſlikti, tad winna weenreis ſleppen pahrbraukufe par rohbeschahm uſ Biärrigi, tur to Napoleonu luhtgat palithgā. Gan patte Franſchu lejarene Eugenie, dſimmuſe Spanteete lihds ar Isabellu Napoleonam preebrekfuschi un peerandajuschi abbas auſis, bet ſchis, fawas warrenahs uſfas ar pirkſteem grohſidams, tik atfazzija ne, ka nè! — Deewſſinn, waj winnam arri kahdu reis nebuhs jabrauz ahrā no Franzijas?! — Isabella gan nu wehl weenreis aifbraukufe uſ San Sebatiānu, bet tanni 30. (18.) Septemberi Isabella ſawai tehwa ſemmei un ſawai walſti ardeew' dewa un pawiſſam aifbehga uſ Franziju. Bes ſawas familijs winna wehl kahdu draugus un fullainus lihdsnehmufe, finnams, ka Marfori arri irr lihds. Bulkſten 110s tee isbehguſchee ar eisenbahni cebrauza Franſchu ſtanziā Hendahe, fur Napoleons ar ſawu dehlu un ar dauds leelmannem winnus ſagaidija, tai nelaimigai lehnineni leelu gohdu parahdi-dams par eepreezinachanu. Tad Isabella tuhliht aifbrauza taſlahk uſ Pan (ſauzi Po'), fur Napoleons winnai preeſch dſihwes erahdijis to pilli, fur Isabelles tehwa tehws Heinrich IV. bij dſimmiſ 1553, tas irr 315 gaddus aſtakat. —

Daſchadas ſinnaſ.

Zaur ſchi gadda meschu-deggumeem eelfſch Rihgas rahts-aprinka leeli meschu-apgabbali irr iſpohtiti un weetahm pawiſſam pahrwehrtiti pelnōs. Pilſehta kaffas-kollegija, kam par to jogahda, ka atkal kahds labbums iſnahktu no ſcheem nodegguscheem platscheem, wiſpirmahk irr dohmasuſe uſ to iſdegguscho buhwkohku-apgabbalu, kaſ tannis pee rahts peederrigās Pinkumuiſchaſ rohbeſchaſ atrobnahs kahdas 25 werſtes no Rihgas un kahdas 10 werſtes no Olaias eisenbahnes-ſtanzijs. Pee ſchi platscha, ko ſauz par Zenni, peederr kahdas 3000 puhra-weetas, ko pehz taſs degſchanas atkal jo ahtri warretu uſkohpt. — Zaur to, ka taſs weetas irr apluhkotas un iſmekletas ar ſcho leetu pratteju palihdsibu un padohmu, nu irr atraſts, ka ſcho apgabbalu, kaſ gandrihs wiſzaur rohlaſ platumā irr apklahitſ ar pelnu kahrtu, it angliji warretu bruhkeht preeſch ſemkohpſchanas eeriktehm, ja ſchis plazzis papreeſch. — ka katra wiſe par waijadſigu atraſts. — gruntigi teek aifwabbinahs no uhdeneem zaur to, ka tas tur buhdamſ un Babit-erarā ee-eedamſ Zennes-kanals tiktu iſrakts dſillahks. — Kad patte pilſehta-wal-diba no ſewis to ſenmi tahdā wiſe tur ſliktu apſtrahdah, tad winnai iſzeltohs daſchadi gruhtumi, kaſ priwallaudihm nebuht nau gaibami. Talabb' tai pilſehta kaffas-kollegija laudis ja-uſſkubbina, lai peeminn, ka ſchec platschi eelfſch Pinkumuiſchaſ zennes it ihpafchi derr ſemkohvejeem. — Talabb' wiſi tee, kaſ warribuht to augſchā ſihmetu ſemmes gabbalu uſ 30 lihds 40 gaddeem gribbetu

usnemt us renti preefsch semkohpschanas, teek usaižinati no pilsehta kassas-kollegijas, lai paſchi eet apſkattitees, kahdi tee platschi tur irr, lai pee paſchas pilsehta kassas-kollegijas atnahk tahs waijadſigas, klahtakas ſinnas prafſift un lai, zik ahtri eefvehjams, turpat ſawas uſfohlischanas uſdohd apſpreeschana. — Ta kassas-kollegija turklaht wehl peeminn, ka patte ta pilsehta-waldiba to leelaku darbu pee ta ſemmes-apgabbala iſſchahwefchanas naſkoſchā pamaffarā iſdarrihs zaur ta Zennes-kanala reguleereſchomu, ja tik tai pilsehta kassas-kollegijai pa to laika ſtorpu peenemmigas fohlischanas buhs eefohlitas par to, ka us preefchhu no ſchi ſemmes-apgabbala warretu gaidiht lahdū labbumu.

Rihgas rahtuhi, 10. Septemberi 1868. (Nr. 209.)

Widſemmes gubernijas waldiba tanni 16. Septemperi ſch. g. iſſluddinajufe tohs waj pahreſeltus, waj no jauna uſzeltus preefschraſtus par tahm nodohſchanahm, kas jānakſa no ſiſpreem dſehreneem. Keiſariſla gohdiiba ſchohs preefschraſtus irr apſtiprinojuſe tonni 18. Juni ſch. g. Us preefchhu tahs nodohſchanas, kas no ſchenkeem, trakteereem, wihnufſihm u. t. p., teek nemtas, buhs leelakas ne kā lihds ſchim.

Kurſemmes kreditbeedriba tanni 3. Oktoberi ſch. g. pulkſten' 12b̄ ſuſdeenu beedribas-namma ſahlā liks iſloſſeht tahs Kurſemmes ne-uſſakomas kihla-grahmatas (pſandbrihs), kas tiks iſmaksatas im iſdehſtas. Ta wilſchana noteks preefch ſelgawas wiſpilſteſas ſuhtitu azzihm, lauſchu preefchā.

Kurſemmes kreditbeedribas preefchneeki zaur gubernijas awiſehm iſſluddinajufchi, ka 8 dſintēſ-ſainmeeki no Grieſes pagasta, Embotes Kirſpehlē iſluhgyſchi kihla-grahmatu aſſleeneſchanu, us wiunu dſintēmahajhm norakſtam. Tahs 8 dſintēmahajm irr: Dambji, Greitſchi, Jaunſemji, Kuschēs, Labbeneeki, Remmefi, Tſchankēs un Strahles. Ta iſſluddinachana noteek tadeht, ka lai nahk ſinnams, waj warbuhlt zitti kahdi parradi nau norakſtitu us tahm mahjahn, jo kreditbeedribas kihla-grahmatas orween' teek norakſtitas par pimo parradu, kam paite ta muſcha woj paſchas tahs mahjas irr par galwoſchanu. Wiſi dſintēmahju pirzeji tāpat us ſawahm mahjahn warr dabuht kreditbeedribas pſandbrihsus, ka wiſi dſintēmuſchu ihyafchneeki, jo ta kreditbeedriba gribb palibdſcht ta pee leelgruntneeki, ka pee maſgruntneeki ſelſchanas.

No Lemwigēs Jülandē wehl klahtakas ſinnas atnahkuſchas par muhſu leelfirſta Alekfeja uhdens-breeſmahm un iſglahbſchanu. Tanni 25. (13.) Septemberi no rihta agri Haarboeōres eedſhwotaji no meega tikka iſtrauzeti zaur ſchahweenu, kas no juhras aifkannieja par nohtefiſhmi. Juhras mallā aifſtrehjuſchi, eerandſija to ſeelo trihemaſtu karra-fuggi, kas pee 400 ohleſchu no mallas bij uſſkrebijs us klini. Tas fuggis tikka wefts no ta lapteina Kraemer un tur bij wiſru 730 wihi or 50 lihs 60 leelgabbaleem. Leelfirſtam Alekfejam bij lihds Keiſara adjutants, wihe-admirals Poſſiēt, no puhmena-wehja (N. W.) un no leelahs ſtraumes diſhts, fuggis

pulkſten' 208 no rihta zeeti noſehdahs us klinihi un tee baltee wiſi dauijahs pret fugga garro pufi; maſta lohki tuhliht tikka nojirſti, kreifas pufes leelgabbali tikka eegahſti juhrā, ka lai fuggis us ſemmes pufi buhlu ſmaggaſhks un ka lai, us juhras pufi augſtabhks iſzehlees, wiſneem labbahk warretu pretti-turretees. Lihds kā gaifma atauſa, tad fuggis ſawu glahbſamu laiwa ar 17 wiſreem nolaida juhrā. Laiwa laimigi aiftikka mallā, bet ſawus aixus paſaudejuſe, ta wairs newarreja tikta atpalkat pee fugga. Ru 10 wihi ar zittu laiwinu gribbeja braukt mallā, bet breefmigahs bangas to us klini ſadauſija, 5 wihi noſlihka, 3 atkal tikka uſwilkti us to fuggi un 2 pee ſadauſitas ſaiwas gabbaleem peekehrufchees, 1^{1/2} ſtundu laiku tikka mehtati pa wiſneem, pirms tohs iſwilkufchi mallā. Starp teem 5 noſlihkuſcheem bij Keiſara ſlihgel-adjutants, leitnants, baron Zekfull-Gildenbant un leitnants Zorin. Nu no Haarboeōres drihs gan atnahza glahbſchanas laiwa un ſkunſti glahbſchanas riſki, bet tee fuggineeki ar ſcheem ihſti neprattuſchi ſtrahdaht, gan weenreis ta laiwa iſbraukufi mallā, bet turpat wiſi to andru (mahtiti) ſadauſija. Ap puſdeenu ta juhra palikkue drufzjn rahmabk, un nu tee lautini paſchi ar 3 juhras laiwa hui fuggim peebrankuſchi un tai fugga-laiwai, kam aici bij paſpehleli ziltus aixus atvedduſhi, ar ſcho nu arri atkal dewahs juhrā, un ta Deewa palibdſeja wiſſus fuggineekus iſglahbt. Juhras mallā tas fugga mahzitajs noturreja Deewa kalpoſchanu; wiſi zellös nomettuſchees, ſlaweja Deewu. Mihtajs ſeelfieſts aifbrauza drihs pee tehwa. —

No Widſemmes. Rihgas freisteſas lihdschinnigais ſitckhrs A. von Reuſſler irr apſtiprinahm par ba Rihgas aprinka draudſes-teeſas lungu un barons A. von Wolff no Alſwiges par ba Zehſu aprinka draudſes-teeſas lungu. — Augusta mehneſtha oħtrā puſſe pee Widſemmes polizejas ſeebam pawiſham irr uſdohas 18 ſahdibas 2112 rub. 80 kap. wehribā.

Widſemmes gubernatora lungu, iħſtenajs ſtahtſrahts von Lyſander irr uſzelti par Keiſariſla pils kambarfungu.

Rihgas tanni 22. Septemberi nomiſta rahtſlungu Konrad Fehrmann, ka Rihgas rahts-muſchu baſniyahm ilgu gaddus bijis par baſniżwehrmindera lungu. —

Wehl Potsdamā buhdams muhſu Keiſars tanni 29. (17.) Septemberi to laimigi iſglahbto leelfirſtu Alekfeju irr uſzehlis par ſchabekapteinu un par Keiſara ſlihgeladjutantu.

Leepajā A. Meinhardta fabrih-ka-ſtrahdneeki ſew ectai-ſiſuſchees palibd ſibas-kaſſu, un eetſdliqun walſtſlectu minifte-ra-palibga weetnecks tanni 6. Augustā irr apſtiprinajis to kafu lihds ar tahs beedribas likkuneem.

Peterburgas komiſſione preefch baddazeteju glahbſchanas no tahm dahuwanahm, kas muhſu leelfirſteneſ, krohaamantincezes fanzelejā enahkuſchas, irr iſdallujiſe 1,683,786 rub. 17^{1/4} kap. — Tanni 1. Septemberi ta komiſſione irr atzelta.

*Malta*s fallā, kas irr Widdusjuhā un peederr Englondei, tanni 24. (12.) Septemberi bijufe semmes trihzechana.

Deenwidd-*Amerikas* wakkairastā bijufe breešmiga semmes trihzechana, kas ar leebleem juhrae-pluhdeem un ar warrenu wehtru fabeedrojufes, isphostijufe dauds auglisgas weetas, noslauzijufe no semmes wirjus dauds leelus un masus pilsehtus, nogrendejuse dauds fuggus, nomaitajuse dauds dsihribas un beidsoht padarijuse par naba-geem dauds turrigus lautinus.

G. V.

No *Auzes* pusses, tanni 16. Septemberi. Kā wissur, tà arri pa muhsu pussi no Mai eefahkuma, gandrihs lihdi pat Augusta beigahm, leels karstums un fausums wissaš mallu mallinas iskalteja. Par wissu fcho laiku til diwi reis leetu effam dabujuschi. Pirmajās bij Zahna wakkārā. Studi un kwejschi bij puslihdsi no auguma un kulloht zaurrehkenumā dewa 4 graudi. Graudi irr swartigi un maise labba. Waffareja no pawassara gan stahweja lohti smukka, bet pehz, no ta leela karstuma apspeesta, masahk auglus dewa, ne kā zerrejahn. Meeschi našk us 5 un ausas us 6 graudi. Kartoffeli arri tahdi puslihdsi no auguma, bet lohti miltaini un smekkigi ehfchanai. Seena un ahbollina schogadd lohti mas. Resinnam, kā sawus lohpianus par seemu ſpebšim ifsmittinah. No dahrseem arri lohti mas angku dabusim. Ko karstums wehl buhtu atlizzinajis, to tahripi un kustoni beidsoht nophostija. Til lohti dauds muſchu un dunduru,zik fchinni waffarā bij, nekad nebijahm redsejuschi; bet ohdu bij lohti mas. Lai gan baidijamees, kā zaur to leelu karstumu kahdas fehrgas pee lohpeem un zilwekeem ne-iszellehabs, to mehr Deewīs wissus pee ſpirktas weſſelibaſ uſtureja. — Seemas-ſehjumi, kas pee mums laika un labbi eestrabdati, taggad stahw lohti smukki. Tahdus ſpirktus aſnus, kahdus ſchorrudden, ſenn nebijahm redsejuschi. Ja isdewigs gaſſ nahkoſcha ſeemā un pawaffarā, ta' gan baggatigu plah-wumu us nahkoſcha gadda warram zerreht. — Schodeen brongs leetus pee mums nolija un arri pehrkon ſuhza. Laikam gan tas beidsamais ſchogadd.

Tanni 4. Augustā *Kewelēs* Škuju-mahjas ar ugguni aifgahja. Turpat meschā ugguni bij ifzehlees, un lai gan tahs mahjas stahweja kahdus 350 fohtus nohſt no mescha, to mehr ugguni winnas it altri aifgrahba un ihsā brihdi. eckam laudis pee glahbchanas ſanahza, par pelneem pahrwehrta. Iſtaba, flehtis un laidari, ar wissu lohpu barribu un daschadu mantu irr pagallam. Eklas wehl bij it jaunas. Skahde leela. Nehkina lihds 2000 rub. f.

Wissu Eirovas walſhu parradi kohpā iftaisohit 66,013,111,000 franku un neſſoht intrefes par gaddu 2,438,696,000 franku. No ſcheem parradeem ifnahk us Ķalandi 18,665,270,000, us Franziju 12,375,946,000, us Austriju 7,078,028,000, us Kreewu walſti 6,883,280,000, us Italiju 5,288 milli., us Spaniju 4,705,370,000, us Hollandi 2,100,387,000, us Bruhſchu ſemmi 1,626,624,000, us to zittu Wahzſemmi 1,384,514,000, us Turziju 1238 milli., us Portugalli

1,069,852,000, us Dahau ſemmi 747,737,000, us Belgiju 655,486,000, us Greeku ſemmi 462,672,000, us Sweedru ſemmi 419,225,000, us Pahwesta walſti 336,890,000 un us Norwegiju 46,230,000 franku. — (Weens franki irr 25 kap. f.)

W. Verch.

Uſ plaufchanas ſwehtfeem 1868.

Preefsch gaſmas agrā rihta laikā,
Ar jaunru prahru fehrā waigā,
Kahds namma tehws ſwehts preezellaħs
Un goħda drehbēs apgehrbħahs.

Tam ſchodeen ſwechadi ap duhschu,
Ta miħla fids tam grīb truhkt puſchu;
Tam debbeſ ſwehtums turqojahs,
Bet behdas pret to bruxxojahs.

Tee maies ſwehtki nu irr laħtu,
Kur tam ar peetizzigu prahru,
Buhs Deewā preefschā noſtahées,
Par lauka augeem pateiktees.

Tas baggats Rungs tam pretti ſtabjhahs,
Kas qadd' no qadda wiñna mahjās
Irr uſſlahjis to galddiu
Ar maistħi' halu baggatu.

Bet oħru gaddu jau no weetas
Tas turra Sawās roħkās zeetās,
Tahs debbeſigas dahuwanas,
Un atmett tam til druzinas.

Af baggats Deewī! ta ſemneek ſauka,
Kam nowehriſ no manna lauka
Tu Tawas ſwehtas roħzinas,
Man atraudamis tahs dahuwanas!?

Ne Tawa waina Rungs, bet manna;
Schī gruħtu laiku uſbrukħħana
Jer man no Tewiſ pelnita
Un buhs preefsch mannis ſwehtiga.

To ſeptiñus it pilnus gaddus
Tu biji mannha dwej̄i tahdus,
Kā zitreib Niles klijuumā,
Kur peens un meddus tezzeja.

Bet es Tew mugguru tad greeſu,
Par Deewī zebbu mannu meeſu,
Un aismirfu to deweju,
Bet peeluħdju to dahuwanu.

Man ſchiktta, fa ta ſemme doħtu
Tahs dahuwanas. Es Tawu goħdu
Tad arri wiñna pefekħiħru
Un to kā elku zeenju.

Bet nu Tu man ar pirkku rabbi,
Kā speegeli man azzis ſtabdi,
Fa nekk warru nentees es,
Kas netohp doħts no angħħenes.

Lai peeminnu to angħtā zeenā,
Un labbā tā, kā kannu deonā,
No Tew nekkad ne-atkriħtu,
Tad badda nahwē nenihkħu.

Schis gaddiñsch genħihs! Rungs stahw mums laħtu,
Un doħdi mums jekk tħadju prahru:
Tas Rungs, kām wiffur gannibas
Gan Sawās awiſ mittinahs!

Kungs, usflatt' schodeen muhsu klehti,
To masumianu mihsli swetli;
Tohs isalkuschohs behrtaus
Tu ne-atstahsi bahrikus.

Kad Tawas tehma duftmas stahfes,
Tad atkal muhsu galdisch flahfes.
Pehz behdu deenahm pahreestahm
Pilns Tawahm mihsahm dahwanahm.

Mehs spehjam panest wiffas leetas
Gelfsch Ta, kas spehzigs wiffas weetäs: { Wih. 4. 13.
Tas Kungs, kas barro tuhstoschus
Wehl dshws, — muhs darra spehzigus!

Fr. Mehn.

Sihdes tahrpu-taurinsch.

Lassitaji wissi gan labbi pasihst sihschu paweddeenu, sihschu drahnjeb sihschu kleites; daudsi paschi to sawālahyē jeb kummode tur, — bet laikam wissi gan nesinuahs, no kurrenes sihde zellahs, waj us lohka aug jeb us kahda lohpa, ka willa us aitas; bet fā nau wis.

Ta dshwa mafchihne, kas sihdi taisa irr weens tahrps; un schis tahrps zellahs no taurina panteem, ko tas isdehj un ko siltums iperrina. Schis taurinsch irr tas derrigakajs un labbakajs par wisseem taurineem pafaulē. Winnam dsimtene irr ecksch Kihnas semmes, bet winsch nu jau arri Ciropas deen'widdus dallā eemahjoees. Wahzemmē winnam par aufsti; tur winnu til istabās warr audseht. Schis sihdes tahrpinach isskattahs dselteni balts ar bahli bruhnahn struhpehm. Mahtite dauds leelaka ne ka teh-winsch. Sihdes tauriasch sawus masus pautus laukā dehj us maulbehrlohka misas, un kad tas tohp turrehts istabā, tad winsch dehj us papihra jeb audella, kur pautini peelihp tadeht, ka tee eefahkumā irr mihssti. Winnam isskattahs dselteni, bet sakaltuschi winni paleek tum-schi pelleki, — tad tohs waj nu eeberi flahrda dohss jeb ar wissu audelku pakare pee greefsteem. Zittā laikā winnus newarr līst perreht, ka ween tad, kad maulbehrlohlam pumpuri mettahs; jo tee no panteem islihduschee tahrpini zittu barribu negribb, ka fchi lohka frischas lappas.

Taurinsch sawus pautus isdehj 24. stundās. Perreschonas laiks irr 10 lihds 12 deenas. Bet ka tad winnus perrina? — Tas noteek kurrinatā istabā, kur pautinus us galdeem isleek, ta ka nedsi faule tohs apspihd', nedsi ugguns leefma tohs filda. Istaba ar finnu jakurrina pehz grabdeem. Tahdi tee tahrpini nepaleek, kahdi no panteem isleen, bet pahrmaina sawu mundeerinu un islohbahs us 4 lahgahm. Jaunee tahrpi irr diki ehdeligi. Tahrpinam 12 panti jeb lohzelki; winnam irr feschas azzis (peere) un pawissam 16 lohjas. Pilnigi isaudsis tahrps isskattahs bahls jeb eebruhns, ar bruhnahn struhpehm kruftam par mugguru. Kad tahrpi kahdas 5 jeb 8 neddelas — ka peenahkahs — irr lohpti, tad tee paleek nemeerigi, lihds kamehr fewihm usmeklejahs derrigu weetu, kur tee tad — ka wissi taurina tahrpi — sawā tihflā eetinahs. Schi tihlliu nosauz par „kokonu.“ Tihflā

eesahkumā mihssti; bet pehzahl orween' paleek zeetahks un isskattahs pagarrens, gandrihs us wiftas pautu mohdi. Schis tihllinsch (kokons) pastahw no weena weeniga sihdes paweddeena, kas 400 lihds 600 ohlektes garsh. Ka lai schi paweddeenu wesselu warretu rohkā dabuht, tad newarr gaidiht lihds kamehr taurinsch no kokona islihdih; jo zaur to kokona rastohs zaurums, un paweddeens kluhtu faraustihts gabbala gabbalos. Tadeht til tohs kustonischus, ko preefsch waiflas gribb paturreht, pamett dshwus; bet wiffus zittus, no ka sihdi gribb notiht, tohs ecksch kokona nogallina wišwairahk tadhā wihsē: Kokonus fabahsch maifā un eeleek zepli, kur patlabban maise is-nemta, — tur winni pahrfist un mirst.

20 deenas pehz tahrpa eethschanaahs taurinsch tohp isperrinahts; tadeht jau preefsch 12. deenas tohs mehds nogallinah, ko negribb waiflai taupiht. Kad nemm to sihdi notiht no dauds kokoneem us reis, ka dshju no spohlehm. Wairahk ne ka 200 frischu (neschahwetu) kokonu eet mahrzinā. No pautineem, kas kohpā weenu pafschu lohti swerr, warr isdabuht 50 mahrzinās kokonu, un no fheem warr fakrath 4 jeb 5 mahrzinās sihdes (1 mahrzina sihdes makfa pee mums 10 lihds 12 rubl.), prohti: 88 kokoni dohd weenu lohti sihdes. Kad 100 kokonus paturr preefsch waiflas (50 tehwinus un 50 mahtites), tad no teem dabu weenu lohti pautinus, prohti 20,000 gabblus; bet no teem til pufse derriga.

Zik ilgi jau pafaulē sihdi waska, to newarr noteikt. Pafaules stahstos rakstih, ka jau 3000 gaddus pr. Kr. peeds. Kihna sihschu drahnas austas un walkatas. Kihnas Leisarenē Silingke wahrdā, sihdes tahrpu-taurinu audsefchann effoht dibbinajuse un winnas laulahts drangs, Leisars Ho-ang tis, pirmojs sihdes aufchanu effoht is-gudrojis. Leisarenē Silingke tadeht no faweeim laudihm irr manjojuse to uswahrdū „sihdes makte.“

Wiffas Kihneeschu lehninenes pehz Silingkes lihds ar sawahm prinzesshym pafchas irr audsejuschas sihdes tahrpus un ta us fcho darbu sawus pawalstneekus flubbinajuschas. Ne pilnu 4 neddetu starpā — finnams ar puhiā — leelu leelohs auglus warr isfmelt! Kihneeschu sawu skunsti ka leelaku noslehpumu pret ahrwalstneekem zeeti glabbaja, ka jau winni wiffas sawas skunstes tuhstoscheem gaddeem paflehpj pret swefcheem. Gan pahrohbeschneeki sihdi un sihschu drehbes wiffadas no Kihnas dabuja virk; bet finnaht tee neweenu pueplehstu wahridau nedabuja par to, ka to taisa. Bits par fcho lectu runnaja fchā, zits ta.

Pirma pateesiga, taisna finna no schihs leetas pahri Kihnas rohbeschahm tadhā wihsē ispaudahs: Kahda Kihneeschu prinzesse no Han zilts apprezzejahs ar Koh tanaas lehninu (Widdus-Alsjā). Bet kad schi prinzesse dabuja dsirdeht, ka winnas jauna weetā no sihdes audsefchanas neko nefinnaja, tad ta paliskla lohti behdiga tadeht, ka tai nu no tadhā patihlama un derriga darba buhchoht ja-atfakkahs, ar ko ta lihds schim tik labprahit bij puhlejusees. Tapehz schi jauna lehninene apnehmahs, sleppeni us sawu jauno tehwischku aifwest moulbehrlohka

sehklas un sihdes tahrpa pautus. Schihs dahrgas leetas winna paslehpas patte sawds mattos un tahs aissvedda us Kohtanu; jo zittadä wihs rohbeschas fargus newarreja peewilt, kas jo zeeti us scho leetu luhkoja. Nu arri Kohtanä sihdes wehrpschana sahza plaukt, bet atkal ir tur tapat zeeti fargaja, ka ahrvalstneeki scho noslehpunu nedabutu finnaht.

Tä nu Kihneschi un Kohtaneeschi sihdes tahrpus pratta audeht, sihdi wehrpt un aust. Sihschu drahnas un patte sihde isplattijahs andelè pahr wissu pasauli,zik jau toresi pafause bij pasifstama, prohti: us Indiju, Persiju, Mas-Asiju, Veneziju, Egipti, Italiu un Greeku semmi to sihdi aissvedda.

Siltas semmès plahnahs sihschu drehbes lohti derreja un tad nu arri tahdas valikka lohti patihkamas. Schinnis sihschu drehbes arri sudraba jeb selta tresses eesahza ee-aust; zaur to warren hadahrdinaja sihschu drehbes, ko ne ween feewischki, bet arri wihrischki nu sahza walkaht, ta ka keisars Libertiüs to atradda par waijadfigu, wihrischkeem aissegt sihschu drehbes nessah. Bet kad winna pehznahkamajus Kaligula uskahpa us waldbas krehfli un pats sihschu drehbes staigadams, arri preeksch saweem pilseemahjotajeem sihschu drehbes wesumeem virla un ar sihschu dekkem sawas pils issabas islahja: tad atkal ar makti wissi muischneeki un baggatee birgeri schai mohdei padewahs. Sihde toresi stahweja tahdä dahrgumä, ka to ar fwarru pret seltu pahrdewa. Tlk tanni gaddä 555 pehz Kr. peeds., muhki sihdes tahrpu-tauriku pautus us Konstantinopeli atneffa un sahza te sihdi wehrpt, kad jau warrbuht 3000(?) gaddus Kihneschi scho noslehpunu sevihm ween par labbu bij glabbajuschi. Justinians scho eemantotu, fleppenu skunsti ar wissi spehku nehmahs wairoht un iskohpt. Greeku semmes pilsehtös winsch sihda tahrpu audefchanu eetaifja un likka sihdiht maulbehrikhus dahrsös. Taggad muhfi deenäs sihdes tahrpus aude un lohpi wissä Eiropä, bes ween seemela dastä. Rautschu sihschu drehbes nu wairs nau nekahda retta, pahrdahrga leeta, tomehr wianas irr un paleek — ihpaschi feewischkeem — tahs miylakahs drehbes. Chr. Sch—g.

Presidente Johnsons.

Tanni 31. Juli kahdi 50 iswehleti skrohderi atnahkuchi pee presidenti Johnsonu^{*)}, tam ka zitreibigam ammati beedrim laimes wehleht. Johnsons teem skrohderi scheem no firds effoht pateizees par to winnam parahditu gohdu, un apleezinajis, ka winsch sawa dshiwibas laikä tahs labbalahs un laimigakahs stundas effoht pawaddijis skrohdera kahrtä buhdams; turklaht arri wehl fazzijis, ka winsch taggad presidente buhdams fewi nemas nejuhtoh labbalu effam un nebuh lepnahks ne-effoht, ne ka parpreeksch, jo neweenam newaijagoht launetees sawa ammata dehf, lai buhru skrohderis, kurpneels, waj kallejs, bet turpretti katram wehl ar sawu ammatu buhs leppotees: Kad wissi ammatneeki us to dsjtohks, sawus darbus

kreetni un labbi strahdaht, tad drifs to peedsihwotu, ka ammatneekem zaur to buhru ne ween tik gohds, bet arri yelns un pahrtifschanas papilnam. Tas effoht tas weenigajs padohms, ko teem dohdoht, jo pats ne ween ammatneeks, bet arri laba ammatneeks effoht bijis. Dauds arri effoht, kas neewadami winnu saujoht par skrohderapresidenti; bet tahdeem winsch finnoht atgahdinahf svehto Bihbeli, kur skaidri aprakstihts, ka pirmajis zilwels Adams arri effoht bijis skrohderis, pirmajis ar addatu strahdajis un pirmohs fwohrkus usschuis, un tapehz pats, Johnsons, taggad presidente buhdams, nemas nekaunotees, ka papreekschu skrohderis bijis. Johnsons skrohdereem isleekahs leels draugs. Laikam buhs sa-ohdis, ka drifs atkal waijadsehs usmekleht addatu-dohsiti, ka ir muhfu Latweeschu awises jau no ta runna. M. J. Spr.

Visjaunakahs finnas.

No Wihnes, 22. Sept. (4. Oktoberi). No Konstantinopeles atnahkuchas finnas fakka, ka tur ta Jaunturku partiija apswehrejufees, to sultanu no waldbas krehfli nomest un winnam par weetneelu gribboht eezelt un par sultanu isfluddinahf winna taggadejo pehznahkamio Murad Effendi. Daudsi no scheem irr fanemti un wissä weetäs zellahs nemeerigas affinis.

No Florenzes, 22. Sept. (4. Oktoberi). Awises raksta, ka pahwests zaur weenu telegrafees finnu Spanijas lehnineni Isabelli usaizinajis nahki us Rohmu. Farnese pilli wissas leetas jau tohy fatafistas preeksch weesu usmekhanas. Arri weens kuggis to pawehli dabujis, lai no Ziwitawekhias ohstas atstahjahs un lai paleekohf preeksch lehninenes waijadisbahm.

No Parises, 21. Sept. (3. Oktoberi). Generals Koncha irr fanemts un aissnests atpakkat us Madridi.

No Madrides, 21. Sept. (3. Oktoberi). Marshalls Serrano patlabban schurp atnahzis. Pee bahnhosa winna fagaidija juntas (rahts) lohzelki un tautas fuhtitee. Marshalls, no feptini generaleem pawaddihts, jahschus eenahza pilsehtä. Laudis winnu fagaidija ar neissalkamu preku un gawilefchanu. Celas tä biji lauschu preebahstas, ka ta garee rinda tik sohleem spehja us preekschu lustetees. Serrano eegahja eelfschfchiga ministerijuma pilli un us balkona ahrä isnahzis, sapuljejuschohs laudis usrunnajis.

— 23. Sept. (5. Oktoberi). Awises fakka, ka ta eezelta junta (rahts) marshallam Serrano nowehlejuze to leelako spehku un winnam usdewuše jaunus ministerijuma lohzelkus iswehleht. Schis ministerijums tad waldischoht, lihds kamehr tee iswehletee Cortes fanahfchoht.

No Mailandes, 23. Sept. (5. Oktoberi). Kreewussemmes Keisarene schodeen schurp atnahkuse talabb', ka winnai pluhdu dehf no Zernobbio bija ja-iseet. Keisarene taggad mahjo lehnina pilli.

No Parises, 25. Sept. (7. Oktoberi). Awises „Moniteur“ fakka, ka Serrano un Prim iswehleti par juntas gohda-presidenteem; Aguirre par ihsto presidenti, Privero un Vega de Armijo par wihs-presidenteem.

^{*)} Statutes Latv. Av. Nr. 36 „Politikas pahtokats“ no Seemel-Amerikas.

No Madrides, 24. Sept. (6. Oktober). Anteguānā iżżejhūschees nemeeri irr apspeesti. Generals Dulze tann 8. sch. m. tohp fagaibħihs eekħiħ Radis. Generals Pierrad no Barzelonas riħi f'churp atnahkxhoht. Jetturdeenā wijs karraspħekhs cenahkhs vilseħta.

No Konstantinopeles, 23. Sept. (5. Oktober). Pret teem sonemtieen Jaunturkem, koč apsweħrejuschees wal-dibu apgħażi, tħeffas weħl arween' turra ismekleħan; bet neħħadas leelas lectas gan tur ne-iħdabu f'woħt. — n.

Latv. aw. apgħad datajs: Gotthard Bierhux.

S i n d d i n a s c h a n n o s .

Kroħna-Brambergu pagasta tħeffa wiċċus toħs, kam-fahdas parradu jeb zittas taħnas prassħananas pee ta l-ihdiż-xiniġi Ahpsu fainneka Samel Newwarda manta buhru, par fo konkurse nospreesta, żam f'eb uzażina, wiśwelaħk l-ihdi 26. Oktoberim f. g., kas par to weenigo iſſleħgħananas terminu nolik, ar farahm peerahd iſſħananas pee f'hihs pagasta tħeffas peeteitħees, jo weħlaħk neweċċiñ wairi nisku. Falzgrahw, tanni 7. September 1868. gadda. 1 (Nr. 340.) Prekeċċehed. D. Kronberg, (S. W.) Teef. ffr. H. Allunan.

No Baustas froħna pagasta tħeffas wiċċi tie, kam-pee ta tagħġidha jażżarristies Purdon Ħamsemmi fainneka Jurre Wilkabs, par la mantiġi parradu un nabadvibas dekt konkurse nospreesta tap-pu, fahdas prassħananas buhru, toħp uzażinati, lai tanni 10. Oktoberi f. g., kas par tu weenigo iſſleħgħananas terminu nolik, pee f'hihs pagasta tħeffas peeteitħees, jo weħlaħk neweċċiñ wairi netik flau. 2 Baustas tħeffas nannu, 16. Sept. 1868. (Nr. 243.) Prekeċċehdetais J. Augrebu. (S. W.) Teħeffa ffr. reċtn. M. Smugge.

 Tas-pee Jekkabmnisħas peċ-ċekkira froħna semmes qab-dals Nr. 11, ko mäns nelaika laulahħi draugs u għaddeem u arrenti neħmis, es-ar wissiem peederru nnekk un reftehm no brisħwas roħkas griddi aistahdinah. Kas to griddi nemt, warri peeteitħees pee mannix Saffasmusħas mahzitja misħa l-ihdi 15. Oktoberim f. g. 1 Catharina Klassohn.

Kewales pagasta walidħan iſſuddina, ka tanni 5., 12., 19., 26. Oktoberi un 2. un 9. Novemberi f. g. ta galwas nouda prekeċċi to għadu 1868-09 til's pretti rementa, un uzażina wiċċus toħs Kewales pagasta loħżekkus, kas ar jeb bes passenji aħryu f'awa pagasta dikk, lai tħej wiċċu peneinno tħalli f'ħawha. Tee, kas to neħbihs weħra neħħimni, til's veħġi l-kunċċi. 1 Kewle, tanni 17. Septemberi 1868. (Nr. 288.) Pag. mezz: Kr. Bungħe. Skriħi: W. Lerch.

Rudus, bruħveru meeschus, bar-ribas meeschus un ausaq eekċi leel, in-nisħaxha. 2 Fiegawas aħżejjha

J. A. Tatarin pee pirkstina.

Preiħu riċċi par 7½ kap. mabrużu pahrdohd Fiegawā fatti lu eċċi, salta jà boħdi

J. S. Jacobsohn.

No muħlu Rihgas danu sabu qidha minn-hu meħs ħekk Fiegawā tħallu warri weenu trahjumu daschadu deħlu un pahrdon, par peenahkku tigħi, fo warri dabbuħiż finnha mihha kantok 2 1

Mitchell & Comp.

Falzgrafes

gadda tħiġi 1868. 2. bei tanni 7. Oktoberi f. g. pirmideenā taps notur-richts.

Mahjas pahrdohħan.

Kapseħħed misħa (pee Groħbinnes) daschadas mahjas ar labbu ġemmi un labbahm ehkäm warri dabbuħiż leħti pirkt par dżimtah; kā arrid san dinu kroħġus. 3

ar zitteres un pulkstenu speħli, libiż-żebi par pa-mahzisħanu kā ja speħħie, aifik par 1 rub. 25 kap. libiż-żebi 17 rub., kā arri labba brilles, fo warri ismekleħt kafis prekeċċi faragħiż axxim geldigas, pahrdohd Fiegawā, leelajja eċċi, Remera nannu 2

Paul Hausmann.

Wissadas sortes jaunas allus butteles leħti pahrdohd Fiegawā, fatti lu eċċi, salta jà boħdi

J. S. Jacobsohn.

 Pehr'n seem' man irr-paħuddis weens d'selteni dogges funs in tas, kas man par to fuu dħolx skaidrala finu, fuq tas atroħnabs, dabbuħiż-peezi rubbi pateizibas miflu. Uż-Gezawas puissi wiċċi effoħt redseħts.

Ernst Plates, Rihgā.

Labbibas un prezzi tħiġi Rihgā, tanni 28. Septemberi un Leepajā tanni 24. Augusti 1868. gadda.

Mal-fajja par:

	Rihgā.	Leepajā.
R. R.	R. R.	
1/3 Tħetw. (1 puhru) rudu .	330 libiż-	
1/3 " (1 ") kweeħħu 475 —	5 10 5 —	
1/3 " (1 ") meeshu 330 —	3 45 2 80	
1/3 " (1 ") ausu . 165 —	1 80 1 40	
1/3 " (1 ") firru . 500 —	6 50 —	
1/3 " (1 ") rupju rudu miftu	3 20 3 50	
1/3 " (1 ") biħdeletu 425 —	4 75 4 —	
1/3 " (1 ") " kweeħħu mift.	6 — 7 —	
1/3 " (1 ") meeshu vutrainu	5 50 5 80	
10 puddu (1 birka) seena 450 kap. —	5 — 3 —	
1/2 " (20 mabru) sveesta 450 "	5 — 5 —	

Mal-fajja par:

	Rihgā.	Leepajā.
R. R.	R. R.	
1/3 Tħetw. (1 puhru) kartuħżei .	— —	1 20
1/2 puddu (20 mabru) dselses .	1 —	1 10
1/2 " (20 ") tabaka .	1 25	1 80
1/2 " (20 ") f'għiex appiav .	— —	7 —
1/2 " (20 ") kroħna linnu .	2 50	2 80
1/2 " (20 ") brakka linnu .	1 25	1 80
1 mużżu linnu feħħlu . 10 1/2 rub. libiż-	11 —	10 —
10 puddu farkas saħħiex .	6 25	— —
10 " baltas ruppias saħħiex .	6 —	7 —
10 " fmalkas saħħiex .	6 —	6 50